

Постојећем Законику о кривичном поступку, који је ступио на снагу 1. октобра прошле године, треба темељна ревизија, али не треба се враћати на стари модел који је недавно напуштен – главни је закључак, односно заједнички став учесника трибине „Нови Законик о окривичном поступку РС, предности и недостаци“ одржане у Новом Саду. На трибини одржаној на Факултету за правне студије, учествовала су три наша правна стручњака: проф. Момчило Грубач, адвокат Тома Фила и заменик вишег јавног тужиоца у Новом Саду Видак Даковић.

Главна промена актуелног Законика у односу на претходне је што се истрага више не обавља под вођством и контролом истражног судије већ је спроводи јавни тужилац. То је практично „уведено“ из англоамеричког правног система, али као и свака новина, наишло је на почетно несналажење актера у кривичном поступку, уочени су недостаци, по неким тврдњама – чак и нелогичности.

– Законику о кривичном поступку треба хитна ревизија – сматра проф. емеритус Момчило Грубач.

фото: С. Шушњевић

– Нацрт је био направљен, обављена је широка јавна расправа, али ипак није ушао у скупштинску процедуру. Зашто, заиста не знам. Мислим да је велики проблем у делу тужилачке истраге: она је постављена као да је приватна ствар тужиоца, нико се сем њега готово ништа не пита. Окривљени, на пример, нема право жалбе на покретање истраге против њега, већ тек од тренутка када буде проглашен за окривљеног. Просто невероватно, али у једном делу поступка нема правног лека, што задире у

повреду људских права – сматра проф. Грубач, уз оцену да је стари концепт одавно превазиђен и да овакав, постојећи, треба мењати и дорађивати те да у радне групе треба укључивати стручне људе, а не оне који ће слушати власт јер им позиције зависе управо од ње.

Заменик БЈТ-а у Новом Саду Видак Даковић указује и на другу страну проблема, а то је, осим стручног аспекта, и организациони.

– Тужилачка истрага је лепо замишљена, али се убрзо поставило

питање колико је тужилаштво спремно да изнесе терет истраге. Било је јасно да је потребан бар трећину већи број тужилаца. Број је повећан, али је остао непромењен број пратећег особља, записничара и осталих, што ствара бројне потешкоће – напоменуо је Даковић.

Познати београдски адвокат Тома Фила се осврнуо и на чињеницу да се адвокатима често спочитава одуговлачење процеса, али да браниоци само користе слабости система који тако нешто омогућује.

– Зашто сведок, ако је већ саслушан у истрази, поново долази да сведочи, а ако не дође, поступак се одлаже? – запитао је Фила. – Тражено је и да се искази снимају, али је то одбијено уз образложење да много кошта, а цена једног таквог уређаја је педесетак евра. Једноставно, треба успоставити систем да ко омета правду, треба да сноси жестоке санкције – рекао је Тома Фила, уз напомену да ни он није противник тужилачке истраге, али да постојећи Законик треба мењати и дорађивати.

Д. Кнежић